

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2006:30
Diariernr: 2005/2227
Handläggare: Ann Sofi Agnevik
Avdelning: Avdelningen för juridik
Datum: 2006-06-02
Mottagare: KS-ordföranden, landstings-/regionstyrelseordföranden
Nämnd- och styrelseordföranden i kommuner och
landsting
Kommundirektör, landstings-/regiondirektör
Förvaltningschefer i kommuner och landsting
Rubrik: Om mutor och jäv - en vägledning för offentligt anställda
Bilagor: Lagtext

CIRKULÄR 2006:30

Förtroendevalda i kommun
och landsting
Kommun- och
landstingsledning
Anställda i kommun och
landsting

Om mutor och jäv - en vägledning för offentligt anställda

Bakgrund

Sveriges Kommuner och Landsting, Avdelningen för juridik, och Finansdepartementet, Enheten för statlig arbetsgivarpolitik (ESA), har i ett samarbete tagit fram en skrift som behandlar frågor om mutor och jäv. Den vänder sig till förtroendevalda och anställda i kommuner och landsting samt anställda vid statliga myndigheter. Syftet med skriften är att påminna om olika risker för korruption och jäv, att erbjuda en enkel översikt över gällande regelsystem och att ge ett underlag för arbetsplatsdiskussioner i dessa frågor.

Bakgrunden till skriften är det angelägna i att återkommande påminna de förtroendevalda och offentligt anställda i offentlig verksamhet om vikten av att iaktta stor försiktighet i alla sammanhang där muta/bestickning eller jäv kan misstänkas. Detta är första gången det sker samlat över hela den offentliga sektorn.

Ett vägande skäl till att skriften presenteras just nu är att GRECO (Group of States Against Corruption) i en granskningsrapport 2003 rekommenderade den svenska regeringen att bland annat "*raise the awareness of public officials, particularly those more likely to be in contact with corrupt practices, about the need to remain vigilant, to report suspicions of corruption in accordance with agreed procedures and to contribute to the efforts of law enforcement authorities aimed at the detection of corruption offences.*" (ungefär: öka medvetandet hos offentligt anställda, särskilt hos dem som oftare kommer i situationer då korrupta beteenden kan förekomma, om behovet av att förbli vaksam, att rapportera misstanke om korrupt beteende i enlighet med upprättade riktlinjer och bidra till det arbete som de rättsvårdande myndigheterna bedriver mot korrupta beteenden). Regeringen,

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

har genom Justitiedepartementet, meddelat GRECO i oktober 2005 att den följer rekommendationen och att första steget är " - - *the issuing of a guidance document on the subject of corruption.*" – att ta fram en vägledning för offentligt anställda.

Skriften är detta "guidance document"- vägledning. Den beskriver gällande lag och förmedlar allmänna slutsatser av domstolspraxis. Den innebär i sig ingen ny normgivning.

Styrelserna för Svenska Kommunförbundet och Landstingsförbundet godkände utformningen av skriften genom beslut i ärendet 7 april 2006 och uppdrog åt Sveriges Kommuner och Landsting att verka för att samtliga medlemmar skall tillämpa vad som anges i skriften vid framtagandet av egen vägledning om mutor och jäv eller fatta beslut om att anta skriften som sin egen vägledning.

Skriften "Muta och jäv – en vägledning för offentligt anställda"

Skriften är tänkt att fungera som ett stöd för kommuners och landstings framtagande av egna dokument om dessa frågor, men kan också användas precis som den är. Skriften är översiktligt och allmän hållen för att kunna fungera i olika verksamheter inom offentlig förvaltning. Skriften kan också användas vid arbetsplatsdiskussioner. I de egna riktlinjerna och vid arbetsplatsdiskussioner bör myndigheten göra klart för sig hur lagregler och kommunens och landstingets interna regler skall tillämpas i konkreta mut- och jävsituationer som kan uppkomma på den egna arbetsplatsen.

Syftet med vägledningen är att visa på riskerna med att ta emot "gåvor och förmåner". Skriften visar hur man kan resonera och agera om man hamnar i sådana situationer. Enstaka exemplar kan beställas kostnadsfritt på www.skl.se eller på telefon 020-31 32 30 (beställningsnummer 5082). Skriften kan också laddas ner som PDF-fil från Sveriges Kommuner och Landstings hemsida.

Överenskommelse om samverkansformer mellan läkemedelsföretag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården

Landstingsförbundet har tillsammans med Läkemedelsindustriföreningen tagit fram regler för sjukvårdshuvudmännens samräde med läkemedelsindustrin, "Överenskommelse om samverkansformer mellan läkemedelsföretag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården". I avtalet beskrivs vad landstingspersonal kan göra för att undvika att hamna i situationer då misstanke om muta kan uppkomma. En god följsamhet till överenskommelsen kan dock inte friskriva läkemedelsföretag och hälso- och sjukvårdens medarbetare från eventuella anklagelser om mut- och bestickningsbrott. Sådant ansvar måste alltid prövas individuellt och baseras på hur starkt sambandet är mellan förmånen, tjänsteutövningen och graden av påverkan.

Avtalet trädde i kraft den 1 januari 2005 och gäller under förutsättning av

respektive landsting och regioner antagit avtalet. Läkemedelsindustrin har för sin del tillämpat avtalet sedan den 1 juli 2004. Avtalet omfattar alla medarbetare, alltså inte bara läkare och utan också läkarsekreterare och sjuksköterskor exempelvis. Även inhyrd personal och privata vårdgivare omfattas av avtalet. Överenskommelsen kan läsas i sin helhet på www.lfu.se

Överenskommelse om samverkansformer mellan medicintekniska företag och medarbetare i den offentliga hälso- och sjukvården

Landstingsförbundet har träffat en liknande överenskommelse med de medicintekniska företagen där landsting och regioner uppmanas tillämpa överenskommelsen. Det avtalet trädde i kraft den 1 januari 2006. Överenskommelsen kan läsas i sin helhet på www.lfu.se

Utbildning

Förbunden avser återkomma till hösten med utbildning i frågor om mutor och jäv.

Frågor

Frågor med anledning av detta cirkulär och själva skriften besvaras av Ann Sofi Agnevik, telefon 08-452 75 40. Frågor rörande omnämnda medicintekniska avtal besvaras av Gun-Maj Jahnke, telefon 08-452 76 94 och frågor rörande läkemedelsavtalet besvaras av Ulla Lönnqvist Endre, telefon 08-452 76 52.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik

Hans Ekman

Ann Sofi Agnevik

Bilagor: Skriften ”Om mutor och jäv – en vägledning”

Aktuell lagtext